Baggeren

Hoogheemraadschap van Rijnland

Baggeren

Wat doet Rijnland? Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft de zorg voor de waterkwantiteit (aan- en afvoer van water), voor de waterkering (de duinen, dijken en kaden) en voor de waterkwaliteit. Het gebied waarin Rijnland werkt, strekt zich uit van Wassenaar tot Amsterdam en van IJmuiden tot Gouda. Dit gebied is 1100 vierkante kilometer groot en er wonen, werken en recreëren ruim 1,3 miljoen mensen. Rijnland is verantwoordelijk voor het onderhoud van een groot aantal sloten, grachten en rivieren; één van Rijnlands taken is om deze regelmatig te baggeren.

colofon Deze publicatie is een uitgave van het hoogheemraadschap van Rijnland redactie en fotografie team Communicatie en Erfgoed
vormgeving en productie Vormgeving & Reprografie

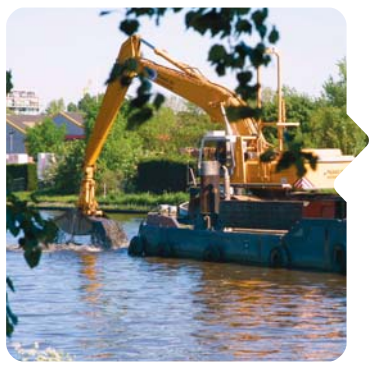

Wat is bagger?

Bagger is een laag op de bodem van rivieren, sloten, grachten en meren die ontstaat door afkalvende oevers, inwaaiende bladeren, afgestorven waterplanten en bezonken slib. De vorming van bagger is een natuurlijk proces dat altijd doorgaat. De baggerlaag groeit gemiddeld met ongeveer een centimeter per jaar, hoewel dit per sloot sterk kan variëren.

Waarom moeten we baggeren?

Veel bagger maakt sloten ondiep. Hierdoor kan bij hevige regenval het water niet goed worden afgevoerd, met wateroverlast in bijvoorbeeld kelders en kruipruimtes als gevolg. Plassen blijven op de grond liggen omdat het water niet weg kan. Bij droogte werkt het andersom. Een droge bodem zuigt als het ware het water uit de sloten. Een dikke baggerlaag hindert de aanvulling van water in de bodem, waardoor bijvoorbeeld planten in de tuin extra water nodig hebben. Voor een goede aan- en afvoer van water is het dus noodzakelijk dat er regelmatig wordt gebaggerd.

Daarnaast heeft ook het watermilieu in de sloot baat bij baggeren. Een ondiepe sloot met veel bagger gaat stinken. Plantenresten in het baggerslib vormen een bron van voedingsstoffen. Algen leven hiervan en zijn op hun beurt weer voedsel voor vissen en andere dieren. Vooral bij mooi weer groeien algen dan zo snel dat het water in een soort soep verandert. Licht en zuurstof nemen af waardoor planten en dieren sterven. Baggeren maakt een sloot weer gezond en zorgt voor een gevarieerd planten- en dierenleven.

Wat doen we met de bagger?

Nog voordat er gebaggerd kan worden onderzoekt Rijnland de kwaliteit van de bagger. Er worden baggermonsters genomen die in het laboratorium van Rijnland worden onderzocht op de aanwezigheid van verontreinigde stoffen. Hoe schoner de bagger hoe meer mogelijkheden er zijn om er iets nuttigs mee te doen. Bagger wordt van oudsher al op het direct aangrenzende land verspreid. Maar het kan ook worden gebruikt bij de aanleg of versterking van bijvoorbeeld kades en dijken of voor het ophogen van percelen. Vervuilde bagger, die niet gebruikt kan worden, gaat naar speciaal daartoe ingerichte depots.

Naast traditionele manieren om bagger opnieuw te gebruiken zoekt Rijnland naar nieuwe toepassingen. Zo is bagger uit Haarlem afgevoerd naar een weiland in Noord-Holland waarop snelgroeiende gewassen worden geteeld voor het opwekken van schone energie. Hierbij worden in de bagger aanwezige verontreinigingen op een natuurlijke wijze afgebroken. Kennis en ervaring van inwoners is ook van belang. In de gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg, Wassenaar, Katwijk en Zoeterwoude is samen met belanghebbenden en burgers uitgezocht hoe en waar de bagger in het gebied kan worden hergebruikt.

Ontvangstplicht
Woont u of heeft u land aan het water? Dan bent u, als de bagger voldoende schoon is, verplicht de bagger op de kant te ontvangen (ontvangstplicht). Als verspreiding van de bagger op de kant niet mogelijk is vanwege de functie van het land, bijvoorbeeld in het geval van kassencomplexen of verhard terrein, streeft Rijnland ernaar om samen met u tot een gewenste afvoerwijze te komen. In beide gevallen neemt Rijnland vooraf contact met u op.

Baggeren is niet alleen een taak van Rijnland

Een groot aantal watergangen in het Rijnlandse gebied worden door Rijnland gebaggerd en daarmee op de gewenste diepte gehouden. Welke watergangen dit zijn en welke diepte nodig is voor een goede aan- en afvoer van water is vastgelegd in de Legger. Dit is een door Rijnland opgesteld register waarin per watergang de afmeting, de onderhoudseisen en de onderhoudsplichtige zijn vastgelegd. Het kan zijn dat u zelf onderhoudsplichtig bent en daarom verantwoordelijk bent voor het baggeren van uw eigen sloot. Woont u of heeft u land aan het water en wilt u weten wie verantwoordelijk is voor het baggeronderhoud? Neemt u hierover dan contact op met Rijnland of kijk op:
www.rijnland.net > baggeren in Rijnland > baggeren algemeen > baggerbeleid > rijnland's baggerbeleid.

Om te kunnen baggeren moet een watergang goed bereikbaar zijn. Woont u of heeft u land aan het water en bent u niet verantwoordelijk voor het baggeronderhoud, dan bent u nog wel verplicht overhangende takken en constructies zoals steigers en palen te verwijderen zodat de baggerwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Ook eventueel aangebrachte beschoeiingen moeten in goede staat van onderhoud zijn. Dit om te voorkomen dat een beschoeiing onderuit zakt na of tijdens de baggerwerkzaamheden. Ook woonboten zullen, als het niet anders kan, soms tijdelijk verplaatst moeten worden.

Waar gaat Rijnland baggeren?

Rijnland gaat en blijft de komende jaren op grote schaal baggeren. Ook bij u in de buurt. Op de website www.rijnland.net > baggeren in Rijnland > baggerprojecten vindt u een actueel overzicht van de huidige en toekomstige baggerwerkzaamheden van Rijnland.

Meer weten?

Bel 071-3 063 063 of bezoek de website:
www.rijnland.net > baggeren in Rijnland